
Referanser:

Arkivsak: 20/00169-2

Saksdokumenter:

Samarbeidsavtale om Samisk konfirmantleir for Den norske kirke (L)(319086)

Valg av modell for samisk konfirmantleir

Sammendrag

Samisk konfirmantleir er en landsdekkende kristen leir for samiske konfirmanter. Samisk kirkeråd samarbeider med Nord-Hålogaland, Sør-Hålogaland og Nidaros bispedømmer, om planlegging, gjennomføring og evaluering. Leiren er et supplement til den konfirmantopplæringen de har i lokalmenighetene.

Den opprinnelige visjonen handlet om at samiske konfirmanter i hele landet skal ha et minimumstilbud med samisk trosopplæring, samt mulighet til å delta på en samisk kristen fellesarena. De siste årene har vi opplevd stort trykk av påmeldinger, spesielt fra Indre Finnmark prosti. Vi får flere påmeldinger enn plasser, og har måttet lage plassfordelingskriterier. Nå står vi for et veiskille. Skal leiren være forbeholdt de som ikke har tilbud om samisk trosopplæring lokalt, eller være åpen for alle uavhengig av lokalt tilbud?

Samisk kirkeråd bes til å ta stilling til følgende spørsmål:

- Hvor skal tyngdepunktet i visjonen være?
- Skal leiren være kun for dem som ikke har samisk trosopplæring i lokalmenigheten?
- Skal leiren være en allsamisk fellesarena, uavhengig av trosopplæringstilbudet lokalt.
- Bør det lages ny visjon/målsetting, eller er den fortsatt dekkende?
- Er det et alternativ for oss å få et leirsted til å ta den praktiske organiseringen?
- Bør vi beholde undervisningen selv?

Forslag til vedtak

Samisk kirkeråd ber sekretariatet ta disse innspillene med i det videre arbeidet med organisering av samisk konfirmantleir:

-
-
-

Saksorientering

Bakgrunn

Samisk konfirmantleir er en landsdekkende kristen leir for samisk ungdom som deltar i konfirmantopplæring i lokale menigheter. Samisk kirkeråd samarbeider med Nord-Hålogaland, Sør-Hålogaland og Nidaros bispedømmer, om å planlegge og gjennomføre og evaluere de samiske konfirmantleirene. Leiren gir konfirmanter et supplerende tilbud om samisk trosopplæring, i tillegg til den konfirmantopplæringen de har i lokalmenighetene. I artikkelen på kirken.no/samisk finnes mer informasjon om leiren.

Den opprinnelige visjonen handlet om at samiske konfirmanter i hele landet skal ha et minimumstilbud med samisk trosopplæring, samt mulighet til å delta på en samisk kristen fellesarena. Med tiden, når leiren ble kjent og fikk god et godt rykte, økte antall påmeldinger.

De siste årene har vi opplevd stort trykk av påmeldinger til Samisk konfirmantleir (SKL), spesielt fra Indre Finnmark prosti. Vi får flere påmeldinger enn plasser, og det betyr at vi må avvise flere som ønsker å dra på leir. Derfor har vi måttet lage plassstillelseskriterier. Nå står vi for et veiskille. Vi må gjøre noen valg for å komme vekk fra situasjonen hvor vi må avvise samisk ungdom som ønsker dette tilbudet. Skal leiren være forbeholdt de som ikke har tilbud om samisk trosopplæring lokalt, eller være åpen for alle uavhengig av lokalt tilbud? Hvis alle skal få mulighet til å delta, er et alternativ er å utvide antall plasser. Et annet alternativ er å arrangere flere leirer i stedet for én felles. Nedenfor er en tabell som viser hvordan ulike alternativer slår ut.

	Nåværende leirmodell	Én felles større leir	Flere regionale leirer
Språk	Språkmangfold i praksis – alle de tre samiske språkene er representert.	Språkmangfold i praksis – alle de tre samiske språkene er representert.	Større fokus på ett eller to språk, altså mer tid på å øve/bruke det språket som er konfirmanten nærmest.
Struktur	Vi har allerede en struktur for gjennomføring.	Program fra tidligere leirer kan gjenbrukes med små endringer.	Mulig spire til selvgående lokale eller regionale leirer.
Personell	Har samarbeidsavtale med bispedømmene og tilstrekkelig personell med erfaring.	Tidsbesparende med én leir kontra flere, med tanke på koordinering og gjennomføring.	Utfordring med at vi må rekruttere mer personell. (en positiv side: ved kortere reisevei kan det være lettere å rekruttere ansatte i menigheter som personell.
Reise	Lengre reise for de fleste. Høyere miljøutslipp pga flyreiser.	Lengre reise for de fleste. Høyere miljøutslipp pga flyreiser.	Kortere reisevei for deltagerne.
Plasser	Venteliste og avvisning.	Alle påmeldte får plass, men det er vanskeligere å finne leirsted med 50 soveplasser.	Alle påmeldte får plass.
Representasjon	Tilstreber lik konfirmantrepresentasjon fra de ulike språkområdene (10+10+10).	De sør- og lulesamiske konfirmantene vil bli i mindretall.	Bryter med innarbeidet praksis med mest mulig lik konfirmantrepresentasjon fra de ulike språkområdene

Faglig	Mulig å følge opp og tilrettelegge individuelt. Stort mangfold av tradisjoner å spille på i undervisning.	Aktiviteter må planlegges å en annen måte. Det er feks. vanskelig å få i gang aktivitet i plenum med mange deltakere.	Mulig å følge opp og tilrettelegge individuelt. Det blir derimot mindre mangfold av tradisjoner som konfirmantene har med seg.
Sosialt	Lettere for konfirmantene å bli kjent med nye.	Klikkdannelse er vanskeligere å hindre.	Mindre mulighet for å utvide omgangskretsen, fordi alle er fra samme region.

Vurderinger omkring ulike leirmodeller

Personell

Det største usikkerhetsmoment, hvis vi skal utvide antall plasser, er personalressurser. Det er usikkert hvorvidt vi klarer å rekruttere nok personal til flere leirer. Med de tidsrammene og det faglige programmet som vi har på den nasjonale leiren nå, må det være åtte voksne for å ivareta arbeids- og hviletidsbestemmelsene (jf. Arbeidsmiljøloven og leirbestemmelsenes unntaksregler). Dette forutsetter at ingen jobber overtid tidligere denne uken. Hvis vi har for eksempel to leirer i stedet, men fortsatt firedagers leir, vil vi kun trenge sju voksne per leir. Dette på grunn av kortere reisevei, og sannsynligvis færre grupper. De siste årene har vi hatt forespørsel om å ta imot voksne hospitanter. Dersom en hospitant skal være med og lære, er vedkommende å regne som observatør i all hovedsak, og teller derfor ikke som en av de åtte voksenlederne. Disse hospitantene kan imidlertid kunne arbeide i senere leirer, og kan således bidra til rekruttering av personell. Bispedømmerårsrepresentantene i arbeidsgruppa for SKL har uttrykt at de ikke har kapasitet til å være med på mer enn én. I tillegg vil det binde opp mer tid til koordinering fra SKR-sekretariatet med flere leirer, det vil kunne kreve omdisponering av ressurser i staben.

Reisevei

Ingen vet hvor lenge koronapandemien vil vare, og hvordan det vil påvirke folks reisevaner på sikt. Det er derfor usikkert hvorvidt koronasituasjonen vil slå ut på antall påmeldte til fremtidige leirer. Det kan tenkes at terskelen for å melde seg på en regional leir vil være lavere på grunn av kortere reisevei. På den andre side er folk blitt mer kjent med koronasituasjonen, og kan derfor føle at det er trygt nok å melde seg på selv med lang reisevei. Med gode smittevernrutiner skal det teoretisk sett være relativt trygt både å reise og samles. Når det gjelder miljøhensyn er regionale leirer bedre, med tanke på at det blir færre som må reise med fly.

Sosialt og faglig

Muligheten for en nasjonal leir med økt antall deltakere har tidligere vært luftet i arbeidsgruppa på grunn av økt påmelding. Ett av motargumentene er at det blir større tendens til klikkdannelse, da mange vil komme fra samme menighet. Med 40+ antall konfirmanter vil de som ikke kjenner noen fra før lettere forsvinne i mengden. Det å ivareta konfirmanter med sosiale utfordringer er ekstra krevende med stort antall deltagere. Det kan også gå på bekostning av det faglige, med en større gruppe vil vi måtte endre måten vi arbeider på med trosopplæring for konfirmantene. Det blir færre lærere per konfirmant, noe som gjør det vanskeligere å følge opp og tilrettelegge for hver enkelt. Det blir dessuten vanskeligere for konfirmantene å ta ordet og de kan lettere bli passive. Når man har færre å forholde seg til er det lettere å bli kjent med nye. Det positive er at ungdommer fra mange steder av Sápmi får treffes og bli kjent med hverandre og bygge nettverk.

Språk og representasjon

Bispedømmerrepresentantene ønsker mest mulig lik fordeling av konfirmanter mellom språkområdene på leiren. Konfirmantantallet i sør- og lulesamisk område har hele tiden vært betydelig lavere enn i nordsamisk område. En utvidelse av antall deltakere på leiren vil dermed si at det blir stor overvekt av nordsamiske konfirmanter. Tidligere påmeldingstall synliggjør dette

forholdstallet: Deltagere fra Sør-Hålogaland har variert mellom 2 og 8. Antall deltagere fra Nidaros, Saemien Åålmege og andre bispedømmer til sammen, har variert mellom 3 og 10. Med hypotetisk sett 40 deltakere på en leir vil det si at fordelingen nord-lule-sør kan variere mellom 35-2-3 og 22-8-10. Det er vanskelig å gjøre noe med fordelingen av språkbrukere. Dersom vi velger at alle språkene fortsatt skal være likt representert i konfirmantleiren, må vi ha tenkt igjennom hvordan dette skal kommuniseres til menigheter og konfirmanter i nordsamisk språkområde.

Visjon/målsetting

Et problem som gjelder både storleir og to-leir-modell er at det blir vanskelig å opprettholde opprinnelig visjon og målsetting. Leiren var, som nevnt i innledningen, i utgangspunktet ment for konfirmanter som ikke har tilbud om samisk trosopplæring i lokalmenigheten. I samarbeidsavtalen (punkt 4 andre avsnitt) er det et mål at leieren er «en inkluderende arena for samiske konfirmanter fra hele landet og alle tre samiske språkområder». Vil det være mulig å inkludere de som er i mindretall? Videre er det spesifisert et målpunkt om at konfirmantene «opplever sin kulturelle og språklige tilhørighet og identitet ivaretatt og styrket». Er det realistisk å ivareta tilhørigheten og styrke identiteten for dem som er i mindretall? Spørsmålet er nå, hvem konfirmantleiren er til for. Og vil den bli en landsdekkende fellesarena hvis noen menigheter ikke får sende sine konfirmanter til leiren?

Fordi denne konfirmantleiren er et samarbeid mellom Samisk kirkeråd og de tre nordligste bispedømmene, er det naturlig at de tas med i samtalene når vi går i gang med å se på fremtidig organisering.

Samisk kirkeråd utfordres til å ta stilling til følgende spørsmål:

Skal visjonen endres? (landsdekkende, årlig allsamisk fellesarena, inkluderende for alle tre språkområder, et minimum av samisk trosopplæring). Dette er beskrevet både i samarbeidsavtalen for SKL og i Strategiplan for samisk kirkeliv 2019-2027 (s. 32).

- Hvor skal tyngdepunktet i visjonen være?
- Skal leiren være kun for dem som ikke har samisk trosopplæring i lokalmenigheten?
- Skal leiren være en allsamisk fellesarena, uavhengig av trosopplæringstilbudet lokalt.
- Bør det lages ny visjon/målsetting, eller er den fortsatt dekkende?

Er det et alternativ å se hen til Sverige? De har en lengre leir og avslutter med felles konfirmasjon. I dag ser ikke vi på en felles konfirmasjonsleir som et alternativ for oss. Men de har erfaring med en storleir som er på samme leirsted hvert år, hos en stiftelse eid av Svenska kyrkan. Luleå stift er hovedarrangør, Svenska kyrkan nasjonalt er medarrangør.

- Er det et alternativ for oss å få et leirsted til å ta den praktiske organiseringen?
- Bør vi beholde undervisningen selv?

Økonomiske/administrative konsekvenser

Denne saken har ingen økonomiske og administrative konsekvenser på nåværende stadie.